

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Far folk un heymland

Markiš, Perec D.

זערעפּ, שיקראט

Moskve, 1943

עירעטנאפניא-מאי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8230

אונג אָפֶּן דַּי פָּעָרְדַּן דַּי רִיטְעָרְדַּעַן זַיְצָנָן גְּרָאַד,
די הענט צו שטערנס הייבַּן שטערנעגַּע זַיְכָּן אלְיַינָּן אוֹפֵּן,—
אונַּמִּיטַּן דַּי הַעֲרָצָעַרְךָ קְלָאָפַּן אוֹיסָן זַיְיָן אַקְוָרָאַט
אַיְדָן טַאַקְטָן וּוְיַיְיָן אַ לְּיַיד אֹזָא פָּאַרְיִינְיקָט.

די אוֹיסְגַּעַפְּיִינְיקָטָעַ זַיְיָן בְּרַעְנְגָּעַן דַּאָרְפָּן פְּרִידָן
אונַּפָּאָרְךָ דַּי לִיְיַידָן דַּי בִּיטְעָרָעַ—בָּאַלְוִינְגָּעָן;
דָּאַוּוֹאַטָּאָרָסָן רִיטְעָרָה היַיְבַּן אַנְּ אַזְוִי דַּעַם רַעַידָן
אַיְיָן הַאַלְבָּעָרָן נַאֲכָטָן—צָוָם הַיְנְטָעָרְלָאַנְדָן פָּוָן סְוִינְגָּעָן.

אונַּ אַיְבָּן דַּעַרְמִיטָן, אַיְגָּן סָאָמָעָן בְּרַעְנָן, הַאָטָן זַיְכָּן דַּעְרָהַעָרָתָן
פָּוָן גַּעַנְעָרָאָלָן אַ הַילְכִּיקָּעָן קָאַמְּאַנְדָּעָן:
— קָאוֹוָאַלְעָרִיסְטָן, אָפָּן דַּי פָּעָרְדָּן צַוְּ דָּרִיְיָן אָפָּן רַעַכְתָּן!
— נַאֲכָמָיר, דָּאַוּוֹאַטָּאָרָאָזְוַצָּעָסָן,— אַרְשָׁן! אַונָּן—צַוְּ דַּי דָּאַנְדָּנָן!
ס' אַיְזָן הַאַלְבָּעָרָן נַאֲכָטָן. די היַיְכָן אַיְזָן אוֹיסְגַּעַשְׁטָעָרָנָטָן קָלָאָרָן.
גַּעַשְׁמִידָטָן פָּוָן צְוִיבָעָרָן קָאַנְגָּעָן בִּימְעָרָן זַיְכָּן נִיטָּרִינְגָּן,
אונַּ וּוְיָן אַ שְׁטוֹרָעָםָן כּוֹנוֹנָםָן שְׁלָאַפְּנָדִיקָּן דָּאָרָט
לְאַונָּן אַיְגָּן אַנְגְּרִיפָן זַיְכָּן דָּאַוּוֹאַטָּאָרָסָן רִיטְעָרִירָעָן.

יאמַ-איַנְפָאַנְטָעָרִיעָן

ס' אַיְילָן וּוַיְינְטָן פָּוָן יַאֲמָעָן גַּעַטְרוּיְיָעָן,
דוֹרְכָן דַּי וּוְאַלְקָנָסָן זַיְכָן רִיטָּן גַּעַבְעָרָגָן:
— שְׁפָרִיְיָטָן דַּעַם סְוִינְגָּעָן אַ נְעַזָּ אַוִיסָן פָּוָן פְּיִיעָרָן,
אַיְגָן דִּינָן הַאָסָן אִים פָּאַרְשָׁלִיָּטָן אַונָּן דַּעְרוּוּעָרָגָן
ס' היַיְבַּן אָוֹפָן זַיְכָן צְעַטְרָאַטְעָנָעָן זַוִּימָעָן,
אוֹנְטָעָרָן בְּלִיְיָנְעָמָן הַאָגָּלָן גַּעַזְוִיָּתָן:
— שְׁנִינִיָּדָן, גַּעַלְבִּיטָעָן פָּוָן יַאֲמִישָׁעָן רַוִּימָעָן,
די פָּאַרְדָּאַרְבָּעָרָן פָּוָן סְטָעְפִּישָׁעָרָן בְּרִיטִיתָן
אָפָן פָּאַרְוִיְכָעָרָטָעָן כּוֹרְוּוּסָן אָפָן שְׂוֹאַרְצָעָן
שְׁטִילָן אַ מַאָמָעָן דָּאָסָן קִינְדָן אִירָסָן פָּאַרְוִוִיגָּטָן:
— זָאָלָן דַּעַרְשָׁוּרָעָטָן פָּוָן יַאֲמָמָן דִּינָן הַאָרֶץ זַיְינָן,
אונַּ אַיְדָן דַּי רַוְיָן אַ פָּעַלְדוֹן—אַיְנָן דִּינָן בְּלִיךְן,
אַרְגָּן די קְרָאָפָטָן אַיְנָן דִּינָן הַאָנָטָן—פָּוָן אַ דּוֹנָעָרָן,
אונַּ דַּעַרְפָּאָסָן אַיְנָן דִּינָן שְׁוּוּעָרָדָן—פָּוָן אַ בְּלִיכְזָן!

לייג דאס הארץ צו דער ערעד דינגער צו נאָר,
א געשענדטע זי רופט צו דיר איצט...

אָופגעפלאַקערט מיט צָאָרָן אִיד קָאָל אַיּוֹ,
נאָר דאס קִינְד אִירֶס זַי וַיְגַט מִיט אַטְרִיסְטֶן:
— ס'וועט דער טאטע די מערדערס באַצָּאלָן,
פֿאָר די טְרָעָן, דַעַם בְּלוּט אָונֵן דַעַם בִּיןְזַי!

ס'ווארט דאס קִינְד, ס'ווארט די ערעד, ס'ווארט די מאָמע,
אויסגעבעויגנָן אִינְג בְּלוּטִיקְן אַל,
א געוועין גִּיטְפָּן יַמְעַן בֵּין יַמְעַן:
— זַי זַיְכָּן נוֹיְקָעָם, מַאֲטָרָאָס, אָונֵן באַצָּאלָן!

— נַעַם די שְׁטוּרָעָמֶס פּוֹנָן אָונְדוֹן אָונֵן זַי גְּרוּזָאָם
אוֹנֵן פָּאָרְנִיכְטָנְד צָוְם פְּיִינְט אִינְג גַּעַשְׁלָעָג,
הַיְּבָזְזַי אָוָפָ אָונֵן פָּאָרְפְּלִיעִיךְ אָונֵן צַעַשְׁטוּס אִים
אוֹנֵן צַעַשְׁמַעְטָעָר — פּוֹנָן בְּרַעְגָּן בֵּין צו בְּרַעְגָּן!

זַאָל דִּינְגָּן כְּעֹזְבָּנָן פּוֹנָן אָוְמְבָּרְעָנָגָן די מערדערס
זַיְינָן אָנְג צָאָל, וּוי די כּוּאָלִיעָס אִינְג יַאְמָן.
וּוי אָמָאָע צו דִּיר רַופְטָן די ערעד אִיצְט
מִיט אִיד וּוּיִי, מִיט אִיד צָאָרָן אָונֵן פְּלָאָם —

מִיט די שָׁאָרְבָּנֶס פּוֹנָן סְוִינְעָן פָּאָרְצְוִימָעָן
אִים דַעַם וּוּעָג אִינְג זַיְינָן בְּלוּטִיקְעָר קִיְּיט;
— זַיְיָ, גַּעַלְיבְּטָעָר פּוֹנָן יַאְמִישָׁע רַוִּימָעָן,
נַאֲכָבָאָלִיבְּטָעָר פּוֹנָן סְטָעְפִּישָׁעָר בְּרִיאִיטָן!

יעַדְעָס גַּרְאָזָן, יַעַדְעָר בּוּיְמָן, יַעַדְעָ לְאַנְקָע
רִיעִיסְטָן פּוֹנָן פְּיִינְט זַיְכָּן צו דִּיר אָוְמָעָטָוּמָן,
סְהָאָבָנָן יַמְעַן מִיט בְּרוּיָזָן דִּיכָּבָאָשָׁאָנְקָעָן,
אוֹנֵן דַעַר בְּרוּיָז — מִיט אָוְמְשָׁטְעַרְבָּלְעָכָן רַוְּמָן!

א גַּעַפְּאַנְגָּעָן וּוֹאָרָט נִיט דַעְרוֹוָאָרָט זַיְכָּן
בָּא דַעַם מַעַרְדָּעָר דִּינְגָּן מָאָמע — דִּינְגָּן ערָדָן;
זַאָל דַעַר שְׁטוּרָעָמֶס פּוֹנָן יַאְמָן אִינְג דִּינְגָּן הָאָרָץ זַיְינָן
אוֹנֵן דאס פְּיִינְעָר פּוֹנָן בְּלִיכְזָן — אִינְג דִּינְגָּן שְׂוּעוּרָדָן!